

DRŽAVNA VATROGASNA ŠKOLA
Ksaverska cesta 107, 10000 Zagreb

Temeljem članka 17. stavak 7. i članka 18. stavak 7. Pravilnika o uvjetima za stjecanje vatrogasnih zvanja, oznaka vatrogasnih zvanja, funkcionalnih oznaka radnog mjesta, promaknuća i napredovanje kroz vatrogasna zvanja, uvjeta i načina prevođenja stečenih vatrogasnih zvanja u nova vatrogasna zvanja („Narodne novine“ br. 89/24 – u daljnjem tekstu: Pravilnik) Državna vatrogasna škola donosi

PROGRAM ISPITA ZA VATROGASNA ZVANJA PREMA ČLANKU 2. STAVKU 1. TOČCI 4. PRAVILNIKA

I.

Ovim programom propisuje se način provedbe ispita za zvanja: **mlađi viši vatrogasni časnik, viši vatrogasni časnik i stariji viši vatrogasni časnik**

II.

Ispit za zvanja sastoji se iz općeg dijela koji se odnosi na sva zvanja i posebnog dijela koji se odnosi na svako zvanje pojedinačno.

OPĆI DIO

III.

Opći dio ispita za zvanja provodi se usmeno, a ispitna pitanja formiraju se iz slijedećih područja:

1. Područje **Zakonska regulativa u vatrogastvu i zaštiti od požara** obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- Ustavno uređenje Republike Hrvatske
- zakon o zaštiti od požara
- plan zaštite od požara za područje grada odnosno općine
- razvrstavanje građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara
- zakon o vatrogastvu,
- zvanja i radna mjesta profesionalnih vatrogasaca,
- mjerila za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi
- propisi o zaštiti na radu i zaštiti okoliša
- prekršaji i kaznena djela u području vatrogastva

Literatura: Zakon o vatrogastvu - „Narodne novine“ br. 125/19, Zakon o zaštiti od požara - „Narodne novine“ br. 92/10

Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara - „Narodne novine“ br. 62/94, 32/97, Pravilnik o uvjetima za stjecanje vatrogasnih zvanja, oznake vatrogasnih zvanja, funkcionalne oznake radnog mjesta, promaknuća i napredovanje kroz vatrogasna zvanja, uvjeti i način prevođenja stečenih vatrogasnih zvanja u nova vatrogasna zvanja - „Narodne novine“ br. 89/24

Pravilnik o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriteriji za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane - "Narodne novine" br. 86/24

2. Područje **Požarne intervencije** obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- požar - parametri požara, produkti nastali u požaru, zone u požaru
- razredba požara - prema mjestu nastanka, obujmu i veličini, fazama razvoja i prema vrsti gorive tvari
- razvoj i širenje požara- čimbenici, razvoj i širenje požara zatvorenog i otvorenog prostora
- metode gašenja požara – taktička primjena sredstava za gašenje
- tijekom vatrogasne intervencije
- taktičko djelovanje vatrogasnih formacija
- taktika gašenja požara u objektu
- taktika gašenja požara u pojedinim dijelovima objekta
- taktika gašenja požara u visokim objektima
- taktika gašenja požara u objektima gdje boravi mnogo ljudi
- gašenje požara električnih instalacija i uređaja
- taktika gašenja požara u prometu
- gašenje požara u gospodarstvu
- gašenje požara u spremnicima
- proračuni sredstava za gašenje
- orijentacija i pretraživanje u zadimljenom prostoru
- rashlađivanje, odimljavanje -ventilacija
- gašenje šumskih požara
- primijenjena topografija

Literatura: Priručnik za osposobljavanje vatrogasnih časnika i dočasnika, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2006.

3. Područje **Tehničke intervencije** obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- tehničke intervencije pri prometnim nesrećama
- rad s hidrauličkim alatima i uređajima
- rad s pneumatskim podizачima tereta
- oslobađanje osoba iz oštećenih vozila
- vozila za tehničke intervencije
- spašavanje ljudi i životinja
- rukovođenje intervencijom spašavanja

Literatura: „Priručnik za osposobljavanje vatrogasnih časnika i dočasnika“, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2006. „Spašavanje s visina i iz dubina“, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2007.

4. Područje **Vatrogasne intervencije s opasnim tvarima** obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- osnovne taktičke postavke u intervencijama s opasnim tvarima
- sigurnost na mjestu nesreće s opasnim tvarima
- smanjivanje opasnosti
- definicija i podjela opasnih tvari
- svojstva opasnih tvari
- označivanje opasnih tvari
- oprema za rad s opasnim tvarima

- zaustavljanje istjecanja tekućina
- sprečavanje širenja i sakupljanje opasnih tekućina na vodi

Literatura: Intervencije u nesrećama pri prijevozu opasnim tvarima, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2014.

5. Područje **Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama** obuhvaća sljedeće programske cjeline:

- organizacija sustava
- upravljanje
- rukovođenje u sustavu vatrogastva
- zapovijedanje
- vođenje intervencija operativne razine
- analiza vatrogasne intervencije
- provedba teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama
- zaštita dokaza radi utvrđivanja uzroka požara
- propisi o zaštiti na radu i zaštiti okoliša.

Literatura: Literatura: Priručnik za osposobljavanje vatrogasnih časnika i dočasnika, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2006.

Program i način provedbe teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama - „Narodne novine“ br. 115/20, Pravilnik o standardnim operativnim postupcima - „Narodne novine“ br. 44/22, Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2012.

IV.

Okvirni sadržaji iz područja i programskih cjelina navedenih u članku III, osnova je za oblikovanje ispitnih pitanja na ispitima za vatrogasna zvanja.

Kod oblikovanja ispitnih pitanja Povjerenstvo za polaganje ispita vodit će računa o minimalnim kompetencijama koje se očekuju od kandidata za vatrogasno zvanje i radno mjesto.

POSEBNI DIO

V.

Posebni dio ispita za zvanja: **mladi viši vatrogasni časnik, viši vatrogasni časnik i stariji viši vatrogasni časnik** sastoji se od dva dijela: izrade pisanog rada, usmene obrane pisanog rada, a po potrebi i provedbe praktičnih vježbi.

VI.

Ispit za zvanje „Mladi viši vatrogasni časnik“

Kandidat koja polaže posebni dio ispita izrađuje pisani rad na temu: „**Taktika gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom na otvorenom prostoru**“.

Tema pisanog rada ima zadane elemente: pretpostavka požara, definirane snage – **više odjeljenja**, složeni događaj, definirana vozila, karakteristika požara, opasnosti za vatrogasce, definirani meteo uvjeti, definirana lokacija, definirana površina požara.

Temeljem zadanih elemenata u pisanom radu potrebno je:
- definirati procedure odlaska na intervenciju (zapovijed za pripremu snaga, zapovijed za pokretanje snaga)

- analizirati zonu intervencije (parametri zone, pozitivni i negativni utjecaji)
- poruke o stanju na intervenciji (dolazna i odlazna, ambijentalna, izvještajna)
- definirati radne procese odvijanja vatrogasne intervencije
- definirati uloge i zadatke voditelja odjeljenja, zapovjednika intervencije
- procijeniti rizike i odrediti prioritete
- opisati neposredne reakcije na intervenciji
- izvršiti sektorizaciju prostora
- opisati plan radio veza
- formirati izdvojeno zapovjedno mjesto
- opisati tijek vatrogasne intervencije
- opisati završetak akcije i povratak u postrojbu
- grafički prikazati taktičku situaciju koristeći isključivo vatrogasnu simboliku

VII.

Ispit za zvanje „Viši vatrogasni časnik“

Kandidat koji polaže posebni dio ispita izrađuje pisani rad na temu: „Izrada elaborata za provedbu operativno taktičke vježbe“

Svaka operativno taktička vježba sadrži:

1. UVOD
2. NAZIV VJEŽBE
3. CILJ VJEŽBE
4. ZADACI VJEŽBE
5. MJESTO IZVOĐENJA VJEŽBE (LOKACIJA VJEŽBE)
6. VRIJEME POČETKA I ZAVRŠETKA VJEŽBE (DINAMIKA VJEŽBE)
7. PRETPOSTAVKA ZA ODRŽAVANJE VJEŽBE – SCENARIJ VJEŽBE
8. SNAGE U ORGANIZACIJI PRIPREME I IZVOĐENJA VJEŽBE
9. MATERIJALNO TEHNIČKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU VJEŽBE (LOGISTIČKI PLAN)
10. SREDSTVA VEZE – KOMUNIKACIJSKA SREDSTVA
11. MJERE ZAŠTITE
12. PRILOZI UZ ELABORAT

12.1. Shematski prikaz intervencije na kojem su ucrtani slijedeći elementi:

- strane svijeta
- smjer vjetrova
- područje, odnosno površina zahvaćena događajem
- raspored vatrogasaca i tehnike
- mjesto zatečenih, poginulih ili ozlijeđenih osoba
- podzemni, nadzemni i zidni hidranti
- rezervoari s vodom, bunari
- pravci djelovanja snaga u vježbi
- šumske, poljoprivredne i druge površine

- minirana i nepristupačna područja
- pristupni putovi, šumski prosjeci i druge prometnice

12.2. SHEMATSKI PRIKAZ LINIJE ZAPOVIJEDANJA

12.3. IMENIK ZAPOVJEDNIŠTVA VJEŽBE

12.4. SHEMATSKI PRIKAZ RADIO VEZA U VATROGASNOJ MREŽI

12.5. HODOGRAM AKTIVNOSTI VJEŽBE

13. ZAKLJUČAK koji sadrži:

- pozitivne okolnosti vježbe
- negativne okolnosti vježbe

VIII.

Ispit za zvanje „Stariji viši vatrogasni časnik“

Kandidat koji polaže posebni dio ispita izrađuje pisani rad na temu: **“Planiranje, provedba te izrada elaborata i analiza vježbe gašenja i spašavanja”**.

Elaborat i analiza vježbe gašenja i spašavanja sadrži:

1. ELABORAT

1.1. UVOD

- naziv- tema vježbe
- lokacija vježbe
- vrijeme održavanja vježbe
- sudionici vježbe
- odgovorna osoba u vježbi

1.2. CILJ VJEŽBE

Općenita i sažeta formulacija intencije koja se želi vježbom postići.

- stjecanje općih, stručnih i praktičnih znanja
- razvijanje brojnih i raznovrsnih ljudskih sposobnosti
- senzornih (vid, sluh, dodir, kretanje, napor...)
- praktičnih (vještina u rukovanju: alatom, strojevima,...)
- intelektualnih (snalaženje u raznim prilikama, rješavanje problema, razboritost, oštroumnost...)

1.3. ZADACI VJEŽBE

Konkretizacija zadanog cilja

- obrazovni (upoznati, prikazati, ukazati, uočiti, razumjeti, poučiti, naučiti...)
- funkcionalni (razviti, osposobiti, usavršiti, jačati, formirati, uvježbati, navikavati, izgrađivati, izoštriti, izražavati, misliti, operirati...)
- odgojni (razvijanje pozitivnih osobina, točnost, urednost, savjesnost, marljivost, kritičnost, razvijanje kulture rada i radnih navika, osobnost u odlučivanju, prihvatanje stajališta i argumenata drugih osoba, odnos prema imovini, formirati, motivirati...)

1.4. MATERIJALNO OSIGURANJE VJEŽBE

- tehnika, sredstva, sprave i oprema sudionika vježbe

1.5. SCENARIJ VJEŽBE ILI TAKTIČKA PRETPOSTAVKA

- definira se obzirom na temu vježbe

1.6. POSTUPCI DJELOVANJA

1.6.1. Određivanje težišne točke opasnosti i prvenstvo interventnog djelovanja

1.6.2. Sustav rukovođenja i zadaće

1.6.3. Procjena interventnih snaga

1.6.4. Uloga i zadaće sudionika

1.6.4.1. Postupci sudionika vježbe po dojadi o događaju

1.6.4.2. Angažirane druge snage, Emergentne službe (vodovod, plinara, elektra...)

1.6.5. Plan izvođenja vježbe

- predstavlja podsjetnik rukovoditelju vježbe za uspješno rukovođenje vježbom

- **osnovna namjena** plana je da planski, organizirano i postupno rukovodi svim aktivnostima u vježbi, zbog potpunog ostvarivanja postavljenog cilja vježbe

1.6.6. Dinamika izvođenja vježbe po segmentima:

Segment 1: - Sektor _____

- GPS pozicija
- Vrijeme početka/kraja
- Zapovjednik sektora
- Postrojbe/subjekti/ljudstvo
- Materijalno-tehnički resursi (vozila/oprema)
- Radni kanal
- Opis zadataka

Segment 2: - Sektor _____ -

-

Dinamika vježbe

10.00 - uočavanje događaja

10.02 - dojava 10.03 - uzbunjivanje JVP

.....

Tablica: Dinamika izvođenja vježbe po sektorima

Segment (sektor)	GPS pozicija	Vrijeme početka/ kraja	Zapovjednik sektora	Postrojbe Subjekti	Ljudstvo	Materijalno tehnički resursi		Radni kanal	Opis zadatka
						vozila	oprema		
Postupci	Koordinate	00	Franjo Franjić	polaznici	x	1xZV	"C" cijev	8	
		03				1xNV	"B" cijev		
		05				1xAC			
		06							
		10							
		20							
		40							

1.6.7. Sustav veza

- stacionarni sustavi

- mobilni sustavi
- 1.6.8. Plan mjera zaštite i osiguranja na vježbi
 - zaštita ljudstva i materijalnih dobara
 - prometno i fizičko osiguranje područja provedbe vježbe
 - medicinsko zbrinjavanje sudionika

1.7. PLAN PRIPREMA VJEŽBE I KOORDINACIJA SA SUDIONICIMA

- Pripremu vježbe provodi Skupina za pripremu
- Sastanci - dogovorene i usklađene obveze
- Svi sudionici izrađuju svoju procjenu snaga i sredstava s kojima mogu sudjelovati u vježbi
- Rukovoditelj vježbe koordinira
- Provođenje probe s glavnim sudionicima vježbe

2. ANALIZA VATROGASNE VJEŽBE - RAŠČLAMBA

Analiza vatrogasne vježbe je razrada detalja postupaka u mehanizmu gašenja požara, spašavanja ljudi i materijalnih dobara i dr.

Svrha analize je:

- stjecanje iskustva o pojedinim pojavama
- primjena određenog taktičkog nastupa
- ukazivanje na moguće greške u primijenjenom taktičkom nastupu
- korekcija definiranog taktičkog nastupa
- vidjeti mogućnosti primjene nove tehnike, opreme i sredstava
- uvidjeti mogućnosti primjene automatizirane dojave
- redefiniranje protupožarnih mjera
- stvaranje baze stručnih i iskustvenih podataka o događajima
- stvaranje arhive vježbi

Početni parametri za svaku analizu sadrže odgovore na pitanja: **kada, gdje, tko:**

- mjesto nastanka - grad, općina, naselje; ulica i kućni broj, GPS koordinate
- vrijeme nastanka (datum, sat, minute)
- vrijeme dojave (datum, sat, minute)
- podaci o dojavitelju
- prvi opis događaja
- obavijest drugim službama
- vrijeme dolaska prve vatrogasne ekipe (vozila, grupe, odjeljenja) na mjesto događaja.

Podaci važni za analizu su:

- dolazak vatrogasne ekipe na mjesto događaja
- opis zatečenog stanja po dolasku na mjesto događaja
- sudionici vježbe
- vrijeme lokalizacije i gašenja požara ili spašavanja
- mjesto nastanka događaja
- potkategorije mjesta nastanka događaja
- vrsta mjesta događaja
- tip mjesta događaja
- tvar ili predmet koja je u događaju

- prostorni i vremenski elementi
- opseg taktičkog nastupa
- količina utrošene opreme i sredstava
- vrsta i količina korištene vatrogasne tehnike
- osiguranje vježbe
- sudionici na osiguranju
- površina događaja
- procijenjena materijalna šteta
- stvarna materijalna šteta i služba koja je procijenila štetu
- materijalni troškovi vježbe
- ozlijeđene i/ili poginule osobe
- ozlijeđeni i/ili poginuli sudionici na vježbi

Dojavnica i Izvješće o vatrogasnoj vježbi

- predstavljaju temelj dobroj i kvalitetnoj analizi vatrogasne vježbe.
- uz navedene podatke, svakako bi analizu trebalo dopuniti kvalitetnim kartografskim prikazima, skicama makro i mikro lokacije mjesta vježbe te skicama taktičkog nastupa koristeći standardiziranu vatrogasnu simboliku.

2.1. Analiza vježbe se sastoj od:

2.1.1. Analize tijeka vatrogasne vježbe

- analize dojave
- analize alarmiranja i uzbunjivanja
- analize izlaska na intervenciju
- analize kretanja gasnog vlaka
- analize vatrogasnih prilaza i pristupa, te operativne površine
- analize izviđanja
- analize procjene zapovjednika
- analize odluke
- analize zapovijedi
- analize razvoja akcije

2.1.2. . Analize opasnosti

- mehanički izvori štetnosti
- električni izvori štetnosti
- fizikalni, kemijski i biološki izvori štetnosti
- opasnosti od požara i eksplozije
- makroklima i mikroklima kao izvori štetnosti
- opasnosti pri kretanju
- opasnosti pri gašenju
- opasnosti od gušenja i trovanja
- opasnosti od eksplozija
- opasnosti od radioaktivne kontaminacije
- opasnosti od sredstava za gašenje
- opasnosti od pada s visine
- opasnosti od pada u dubinu
- opasnosti od plamenih udara

2.1.3..Analize komuniciranja na intervenciji

2.1.4. Analize sektora rada

2.1.5. Analize rukovođenja i zapovijedanja

- 2.1.6. Analize utroška tehnike, sredstava i korištene opreme
 - 2.1.7. Analize angažiranih snaga (
 - 2.1.8. Analize troškova
 - 2.1.9. Analize vremena vježbe
 - 2.1.10. Zaključak analize
1. analiza vatrogasne vježbe od velike je važnosti za stjecanje operativnog iskustva vatrogasaca i vatrogasne postrojbe u cjelini, razmjene iskustava sa drugim postrojbama i procjene taktičkih nastupa vatrogasnih ekipa
 2. osnova dobre analize predstavlja kvalitetno izrađeno *Izvešće o vatrogasnoj vježbi*
 3. primjenom nove vizualne i računalne tehnike unaprjeđuje se kvaliteta analiza
 4. kvalitetnom analizom vatrogasne vježbe unaprjeđuje se zaštita od požara, te u slučaju drugih intervencija općenito zaštita građana i imovine od neželjenih događaja

3. OCJENJIVAČKI TIM VJEŽBE

- prati cjelokupan tijek vježbe te ocjenjuje:
- koordinaciju i zapovijedanje snagama
- postupanje operativnih snaga i svih ostalih subjekata vježbe
- uvježbanost i organiziranost operativnih snaga
- efikasnost upotrebe opreme i raspoložive tehnike
- pozivanje i djelovanje brojnih službi
- kompatibilnost sustava veza sudionika vježbe

4. PRILOZI

4.1. Shematski prikaz intervencije na kojem su ucrtani slijedeći elementi:

- strane svijeta
- smjer vjetra
- područje, odnosno površina zahvaćena događajem
- raspored vatrogasaca i tehnike
- mjesto zatečenih, poginulih ili ozlijeđenih osoba
- podzemni, nadzemni i zidni hidranti
- rezervoari s vodom, bunari
- pravci djelovanja snaga u vježbi
- šumske, poljoprivredne i druge površine
- minirana i nepristupačna područja
- pristupni putovi, šumski prosjeci i druge prometnice

4.2. SHEMATSKI PRIKAZ LINIJE ZAPOVIJEDANJA

4.3. IMENIK ZAPOVJEDNIŠTVA VJEŽBE

4.4. SHEMATSKI PRIKAZ RADIO VEZA U VATROGASNOJ MREŽI

4.5. HODOGRAM AKTIVNOSTI VJEŽBE

6. ZAKLJUČAK

koji sadrži:

- pozitivne okolnosti vježbe
- negativne okolnosti vježbe

IX.

Način polaganja ispita utvrđen je člancima 17., 18. i 19. Pravilnika o uvjetima za stjecanje vatrogasnih zvanja, oznaka vatrogasnih zvanja, funkcionalnih oznaka radnog mjesta, promaknuća i napredovanje kroz vatrogasna zvanja, uvjeta i načina prevođenja stečenih vatrogasnih zvanja u nova vatrogasna zvanja („Narodne novine“ br. 89/24).

U Zagrebu, 1. kolovoza 2025. godine